

A MUNKÁ

XVI. évfolyam, 47. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1938 november hó 19

Kassán volt az egész nemzet.

Itt ölelkezik ma a Felvidék ezernyi próbát becsülettel kiállt népe, a trianoni börtönráccsal husz éven át elválasztott, kilencmilliónyi magyarral, — mondotta Kassán a fehér lován bevonult Kormányzót üdvözlő beszédében vitéz Imrédy Béla, a megnagyobbodott Magyarország miniszterelnöke. És míg zugott a kassai Dóm öreg harangja, míg a mámoros könnyes lelkesedés viharos kitöréseivel ünnepelte a felszabadult város népe a legelső magyar embert, a legfőbb hadurat, a magyar hadsereget, a Felvidék eddigi vezető férfait és a magyar kormány tagjait, — a kölföldi újságírók csoportjában felsőhajtott az egyik világglap munkatársa: ezt nem hittem volna. Felsőhajtott és könny csillogott az ő szemében is. Pedig nem is értette a magyar szót, pedig nem is tudta, nem is tudhatja, hogy mit jelent a magyarságnak az ősi Kassa, amelynek gyönyörű Dómjában nyugszanak a nagyságos fejedelmek hamvai. De megértette a tomboló örömet, azt a szinte extázisba csapó boldogságot, amellyel ünnepelte ez a város a husz éves cseh rabság alól való felszabadulást, amellyel hódolt Rákóczi városának népe a Kormányzó előtt.

És aztán szólt a Kormányzó. Az újonc öröm tomboló lelkesedését áhitatos csönd váltotta fel. Kassa népe itta magába a Kormányzó szavait s csak akkor zugott fel ismét az éljen, amikor a Kormányzó arról beszélt, hogy milyen meleg szeretettel öleljük magunkhoz felvidéki testvéreinket. Az elnyomatás és az üldöztetések ellenére, állapította meg, büszke örömmel és dicsérő elismeréssel a magyar államfő, emelkedett szellemben, hittel és bizalommal álltak helyt a Magyarországhoz való hűséges ragaszkodásban.

Ennek a szeretetnek gyönyörű, páratlan bizonyosságát adta a Kormányzó, amikor eljött ebbe az ősi városba és falai között anyanyelvükön szólt az ő hűséges alattvalóikhoz. Néhány szlovák mondattal fordult a Felvidék szlovák lakosságához, meleg szeretettel üdvözölve őket. És ígéretet tett arra, hogy a szlovák nyelv és kultúra teljes szabadságát biztosítani fogja számukra a magyar országlás. Husz év után ime magyarul érző idegenajku testvéreink számára is ajándékozó örömet vitt a felszabadulás ünnepi pillanata s a rádió világgá hirdette, hogy változatlan a magyar megértés, türelem galléria, amely ezer éven át megtartotta, együtt tartotta Szent Istvan koronájának népeit.

Husz év múló pillanat egy nemzet életében, de örökkévalóság az azt végig élő nemzedéknek. Szörnyű, keserű örökkévalóság volt felvidéki testvéreinknek ez a husz év, ám mindenért megvigasztalt, mindenért kárpótolt a kassai bevonulás boldog, dicsőséges ünnepe, mert akkor, amikor a Kormányzó

Belső revíziót!

(—ány.) Jó lenne, ha ezekben a sorsdöntő napokban s a szívünket betöltő öröm teljében végre levettünk az álszenteskedést és a szervilizmusnak emberhez és főleg magyar mentalitásunkhoz annyira méltatlan személytögtetést, ha sorra elhajigálnánk azokat a különböző álarokokat, melyeket a legutóbbi két évtized alatt öszintelen és gyáva farsangunkban magunkra aggattunk a különböző helyzetekhez és alkalmakhoz késszen tartva és művészi tökélyig kialakítva s lennünk végre kiegyenesedett gerincű, csillogó nyitott szemekkel — tiszta embertükrökkel — egymásra néző s az álváriasság gyomrot emelyítő frázisaitól örökre megutálkozott magyarok.

Milyen jó lenne végre emberként ismerni egymást és nem viaszfiguraként; igaz, őszinte, egyenes szót hallani és nem méztől csepegő bókokat, mely méznek rendszerint fanyar az íze s csak annyiba hasonlít hozzá, hogy utálatosan ragad. Milyen jó lenne egyenes gerinccel járnunk, a munkáért valódi értéket kapni és adni s örökre elfelejteni azt a csuf emberöltőt, mely alatt ember az embert, barát a barátot, testvér a testvért, hitves a hitves társát, főnök az alantasát és alantas a főnökét nem ismerte, hanem csak paprikajancsikat látott folyvást magakörül s ha élni, illetve nem is élni, csak kissé létezni akart, akkor csak úgy tehetett, ha maga is átvedlett paprikajancsivá s eltanulta a szellemtelen és emberhez méltatlan táncot, melyet ennek az emberöltőnek láthatatlan és hallhatatlan s mégis valamiképpen megéreztek, kakofóniás zenekara muzsikált.

De nemcsak azért lenne jó Jerázi végre ezt az utálatos és hazug szellemet, mert a gyomruk emelyeg tőle s mert végre emberként szeretnénk élni és egymás szemébe nézni, hanem azért is, mert most már nem elkoportolt frázisként, hanem a szó valódi nemes értelmében olyan idők küszöbén állunk, sőt bennük is vagyunk, melyeknek időszerű követelményét az emberfogalmát százszázalékig megközelítő emberpéldányok után kiál-

tanak. Ezek az idők — igenis — követelik a tisztultabb, őszintébb, igazságosabb és szociálisabb szellemet és e követelményeket nem egyesektől, de mindenkitől, minden helyen, minden foglalkozásban elvárják. A minél hajlékonyabb gerinc fölfele s annál jobban megmerevedett gerinc lefelé, a „kedves bátyám,” vagy „édes öcsém”, a jóminőségű vadászpuska, a naiv vadászmódi férfiak részére s a sikamlós s nem is két, de sokértelmű „viccek,” pletykák és bókók hölgyek számára, a spiclik feltétlen „szavahihetőség” s egyéb „modern” emberré kvalifikáló „tudományágak,” mint az érvényesülés utjának „rekvizitumai” kell, hogy egyszersmindenkorra megszűnjének s felváltva őket a tiszta erkölcs, a tudás és a komoly munka. A küszöbünkön álló új időknek zászlóján a munka címere ragyog olyan fényességben, mint a legnemesebb valuta, mint az egyedüli szent, vagy Buddha s nemcsak a szegényszagaok Szentje, hanem a Cotyillatnak Mammonja is.

Sokan, kik e cikk elolvasására méltatnak majd, demögögnak fognak nyilvánítani a fentebbi szavak nyílt őszintesége miatt, viszont, ha mindezeket nyers meztelenségükben fel nem sorolom, hanem „a belső lelki megigazulást,” „társadalmi megújodást,” a belső revízió” hangzatos definícióiba tömörítem mondanivalómat, akkor annál kevésbé sikerül a lelkek, legalább jobb lelkek felrázása. Kénytelen vagyok a korhoz és divathoz idomulni, mint a jó mixer, aki csak akkor jó és akkor szolgáltató „korhű” koktélt, ha az edényébe édeset, savanyut, keserűt, lépet, pépet beletölt és alapos rázással összekeveri.

Igen! A magunk revíziójának, a belső revízióknak minden kétsége és töprengése, sok kérdése és kevés ténye szállt szívemle ezekben a napokban, amikor alkalmam nyílt a felszabadult közeli felvidéken járom s ott elbeszélgettem egy-két felvidéki magyartestvéremmel. Mindenekelőtt megállapítottam, hogy ott ismeretlen fogalom az álszenteskedés, köntörfalazás,

az igaz, őszinte szónak elrejtése, a hajbókolás s a minden alkalomra másképp formázott álarc. Egyenes, nyílt tekintet, bátor szókimondás, véleménynyilvánítás a mentalitásuk. Csodálatos az, hogy ezek a legszebb emberi tulajdonságok a két évtizedes cseh uralom és elnyomás dacára ennyire kifejlődtek bennük, míg mi idebenn, minden idegen uralomtól mentesen szolgálbbak lettünk a szolgálknál. Mekkora távolság választ el bennünket a felvidéki magyartól e téren! Felfogásuk — például — erősen hajlott a demokrácia felé, de ez a demokrácia nem plutokráciának, a Pénz gőgös és kerítő uralmának takarója, szabadsága nem az ébenhalás szabadsága, amint egyenlősége sem abban összegeződik, hogy mindenkinek gazdagnak, szegénynek egyképpen szabad a haddak alatt aludnia. Nem, itt a demokrácia szó az igazi, ősi, magyar, keresztény és népi demokráciát, egy nép belső önkormányzatát és örendelkezését, szabadságát jelenti. A magyarság életformáját mindig is ez az ősi, örök és ugyanakkor friss, fiatal önkormányzati szellem jelentette és — annyi szenvedés igazolja — jelenli is.

Ezzel az ősi, magyar, keresztény és népi demokráciával hogy tudunk most hirtelen elvegyülni, ha a husz esztendő alatt annyira elkanyarodtunk tőle, hogy mint tiszta forrásvízként hirdettük néha, jobb és belátóbb óráinkban, de azért önfelédten mégis csak a zavaros vinkót kortyolgatjuk? ... Ha nemcsak hogy nem ismerjük önmagunkat, de a felismerésre eddig még jószándékot sem mutattunk? ...

Vagy talán most is az ég aggodalom helyett tunyán, pufán, hitvány heverőhelyen elnyújtózkodva rábizzuk az időre, hogy a ránköszöntött fenséges egymásratalálásban kiegyenlítődik, eltűnik, semmivé válik ez a különbség? ...

Tévedés ezt hinni! Visszatért testvéreink jóval edzettebb magyarok nálunknál s ha mi a lehető leggyorsabb tempóban nem hajtjuk végre önmagunkban a belső revíziót s a társadalmi megújodást, akkor az idők szele fog minket erre kényszeríteni s akkor... akkor bizony végtelenül szegélyelj fogjuk magunkat ezért a késedelemért.

ott állt a kassai Dómtéren, amikor végighallgatta a Dómbon az ünnepélyes Te Deumot, ezzel az aktuálisan megkoronázta a Felvidék visszavételét. A magyar honvédség csapatai ekkor már mindenütt az új határokon álltak s egy millió

magyart ölelt magához az örök Hungária szerető gondoskodása.

Gyönyörű ünnep volt. Léleklében ott volt az egész magyarság, határokon innen és határokon túlról és most az ünnep után a munka hétköznapjai jönnek. Robo-

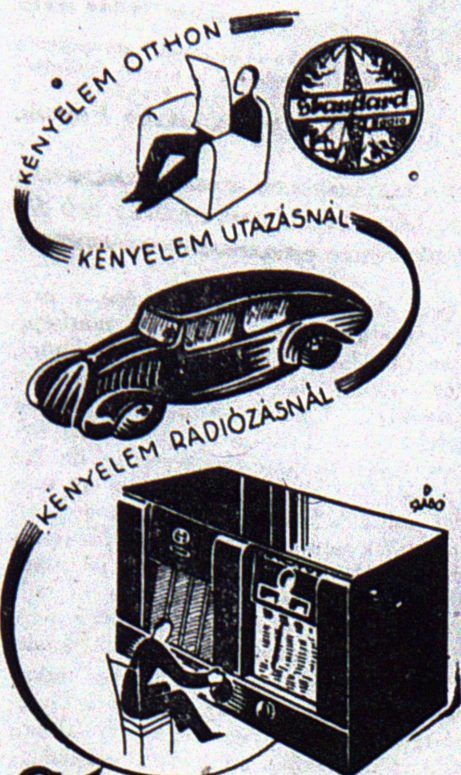
tos, kemény, nehéz napok, melyeket szívvel és lelkesedéssel vállal a magyarság, hogy ellefedtesse a felvidéki néppel két évtized szenvedéseit, hogy velük együtt dolgozva, megteremtse az új, a nagyobb és boldog Magyarországot.

Somoskőujfalu ünnepe

Dacára a hűvös, ködös reggelnek ezren és ezren igyekeztek már a kora reggeli órákban gyalog Somoskő felé, hogy a honvédek bevonulásának gyönyörű ünnepén ott lehessenek. A 8 órai vonat is zsufolva indult, pedig igen megérsített szerelvényel várta a ünneplőket. Mindenütt zászlókat lenget a szél, mindenfelé virág és virág amerre néz az ember, kis gyermektől aggastyánig lelkesen igyekszik mindenki az ünnepélyes átadás helye felé. Somoskő állomáson mentté alakul a Salgótarjánból jött vendégereg és a Bányazeneakar patthógó indulói mellett hosszú-hosszu menetoszlopban megy a felvirágozott boldog falunk kerestül a határsorompóhoz. Mindenütt sugárzó arcok, mosoly az egész falu és zászló és virág. Teherautón csendőrsztagok robnak el mellettünk, lelkesen megélszünk a derék „kakastollasokat.” A határsorompó mellett díszes diadalkapu várja az átvonuló honvédeket, mely mellett Dr. Mattyasovszky Kamil főszolgabíró és Huszágh Károly főjegyző szorgoskodik, rendelkezik és fogadja az érkező vendégeket. Mindenütt példás rend. A közönség sűrű sorokban tölti meg a hegyoldalt és várja pattanásig feszült idegeket a bevonulást. Mindenütt mosoly, ke-

cagás és virág. Még az időjárás is kezdi megemberelni magát, néha kisüt a Nap is a gomolygó ködfelhők közül. A magyar parlamentér autója a fehér zászlóval készen áll. Somos felől a páncélvonat előre tolat és várja az indulási parancsot. Pontban tizenegy órakor érkezik meg a vezénylő ezredes a tisztikara élén, a zenekar a Hísekegyet intonálja és a bensőséges ünnep 15 ezer főnyi hallgatóság részvételével megkezdődik. Elsőnek dr. Mattyasovszky főszolgabíró köszönti a Honvédséget és annak vezetőjét a vezénylő ezredest. Bensőséges meleg szavak, szívvel átérzett köszöntés az amelylyel a határt átlépő honvédek üdvözlők. Ezalatt a cseh parlamentert megérkezik és amikor az egyik cseh-tiszt kiszáll óriási abcugolás és „Vesszen Prága” tiltakozás robban ki a hallgatóságból, mely percekig nem akar megszűnni és zavarja a szónokot. A mélyen szántó gondolatokkal telt hazafias beszédet számtalanszor szakította meg az eljenzés és a kitörő lelkesedés. Koltay Imre a frontarcos főosztály nevében köszöntötte lendületes szavakkal a honvéd bajtársakat, akiknek az apjával együtt járták a hadak útját a világháboruban. A pompás beszédet itt is megzavarta egy izben a közönség tiltakozása, még pedig abban a pillanatban amikor a szegényteljes cseh határszlopot döntötték ki derék honvéde-

ink. Percekig zugott a tiltakozás, Ejú! Fuj! Csehország! „Vesszen Prága, vesszen Prága!” De hamarosan helyre állt a rend és a közönség lelkesen ünneplte a honvédeinket és a kitűnő szónokot. Majd Ferenc István plébános buzdított tüzes szavakkal és tett hitvallást a felvidék teljes visszacsatolásának reményére. Krepuska Géza földbirtokos versben köszöntötte a föld népének nevében a bevonuló katonaságot és buzdított a Haza szeretetére. Schreiner Jenőné a MANSZ nevében kedveskedett gyönyörű virágcsokorral, egy pompás fokossal és bányameccsel az ezredesnek, akit mélyen meghatottak a kedves szavak és a kitűnő figyelem. Mattyasovszky Marián és Márton Attila a Bánya központi elemi iskola növendékeinek ajándékát adták át egy nagy selyem nemzeti zászlót — a honvédeknek kedves köszöntő kísértében, arra kérve az ezredest, hogy a zászlót vigyék el a rimaszombatiaknak örök emlékül. Nem maradt szem száron a kedves jelenet láttára. Deák Józsefné a bányai asszonyok nevében egy fokost és pompás virágokat nyújtott át Bercsényi Örnagnak, kívánva utjukra „Jó szerencsét.” Míg az ünnepség tartott, amikor a ragyolciak küldöttsége megérkezett autóm Leikes éljen fogadta az autóból kiszálló esperest és bíró, akit az ezredest üdvözlőnk aközön, csak odáig jutott beszéd-

Standard Super-Super a rádiók rádiója.

„Magyar a magyarért!”

A kormányzó Öfömlétsége által a felvidéki inszégések megsegítésére egy hónappal ezelőtt megindított akció soha nem tapasztalt visszhangra talált. A magyar becsület és a magyar testvériség minden áldozatot meghozott s ebben az áldozathozásban az a meghatározó, hogy áldozatosabb és bőkezűbb a szegényebb néposztály volt, mert aránylag kis adományával felülmúlta a jobb- és jómódúak áldozatkészségét. A kormányzó Öfömlétsége felhívásában előforduló „a magyar szív induljon el a magyar szivért” mondatot nyugodtan úgy is értelmezhetjük, hogy a szegény szív indul el a szegény szivért. Megmozdult a magyar társadalom minden rétege s nem állíthatjuk azt, hogy csak „adakoztak”, hanem gazdag és szegény egyaránt áldozatot hozott, mert csekély kivétellel mindenki úgy adott, hogy adományát az életstandardja megérezte.

Aki figyelemmel kísérte eddig a napilapok erre vonatkozó tudósításait, azokból is ki-kicsillant egy pár meghatározó kép, mint pl. az is, hogy Atkár községben a Dóry uradalom 37 gazdasági cselédje buzaelőleget kért és 180 kgr. búzát és 460

ben, hogy „Ezredes uram megjöttünk!” aztán előntötte a könnyű a két hűséges szemét, megcsuklott a hangja és némán megőlelte az ezredeset. Ez volt a legszívbelemaradóbb beszéd. Egy ragyolci kisleány köszöntötte a honvédeinket csendes szóval, gyönyörű magyar ruháskában, lelkesedéstől kipirult arcocskával. Vitéz Miklós vezérkari ezredes ur lelkes, szívbelemaradó szavakkal köszöntötte meg a sok kedves üdvözlőt, melyet elvissz magával a felvidéki véreinkhez buzdítással, mint a szeretetnek soha el nem muló zálogát. Szünni nem akaró éljenzés kísérte az ezredes lelkes szavait. Majd a bányazenekar a Himnuszot intonálta, melyet szivből énekelt a közönség. Zengett, szállt a magyar szivekből szálló fohász és még a nap is előtört a szürke fellegek mögül, hogy mint a gyémánt, szikrázzon a könnyektől harmatos szemeken. És szállt a szent imádság: Isten áldd meg a magyart... Az ének után 12 huszár trombitás a domboldalon „Imához”-t fújt, majd a csapatok élére állt a vezénylő ezredes és „Irány Rimaszombat” vezényszóval megindult a felsorakozott katonaság. Elsőnek az utász szakasz indult meg virágos közepette Fülek felé. Majd biztosított menetben gyalogság menetelt. Ezalatt a domboldalon a tárogató szava csendült fel, mintegy üzenetet küldve visszatért drága véreinknek. Sirt a tárogató, de most az egyszer azt hiszem az örömtől. Már a bányazenekar játéka ismét pattogó indulót és jönnek

kgr. rozst szállított be a község házára a mozgalom javára. Ez az adomány hozzávetőleges számítás mellett is átlag 250 pengő adományt jelent, ami egy gazdasági cseléd jövedelméhez viszonyítva erőn felüli adakozás.

De hallottam olyan adományról az egyik környékbeli községben, hogy egy szegény zsellérszóny, ki abból tartja fenn magát, hogy tavasztól-őszig mezei nasszámunkát vállal, az egymaga 100 kgr. babot adományozott. Vagy nem áldozatos adomány-e az az 50-50 fillér, amit olyan öreg, keresetképtelen bányászövegyek adtak, kiknek özevgyi nyugbérük havi 5-10 pengő között kulminál s a gyűjtő hölgyeknél maguk jelentkeztek az adománnyal, miután a hölgyek éppen nagy szegénységükre való tekintettel tapintatosan elkerülték ajtajukat?

Nem hallgatható el pld. az az áldozatkészség sem, amit Baglyasalján a társadalmi egyesületek tanusítottak. A nyolc egyesület összesen 1000 pengőt adományozott a mozgalom javára s ebben az a dicséretre méltó, hogy ennek a

nyolc egyesületnek tagjai ugyyszólván mind azonos személyek, javarészt bányászok és bányaiparosok. Mennyi nemes szórakozási lehetőségről való lemondást takar ez az 1000 pengő, azt csak az tudja kellően méltányolni, aki ismeri ezeknek az egyesületeknek strukturáját és anyagi helyzetét.

Általában nem volna unalmas olvasmány az, melyben ennek a magaslatos mozgalomnak az epizódjai és élményei még lennének örökítve. A lelkiéletet élő embereknek nagy élvezetet nyújtana és nagyon sokat olvasnának ki belőle. Végül eredményeképpen önkéntelenül feltollakszik belőlünk az a kérdés: Nem lehetne ezt a „Magyar a Magyarért!” sziv a szivért mozgalmat átvenni a mindennapi életünkbe s éppen ilyen testvéri szeretetben összelelkezni, egymásért dolgozni s egymást megérteni?

Sajnos, biztosan tudom, hogy ez kivihetetlen s nem a nagy tömegben volna, hanem azon a kevésszámú kivételen, akik ez alkalommal is a mozgalom statisztikáját a megajvitása helyett szivelen szűkkeblűségükkel megromtatták. (—ány.)

Fülek első vendégei.

Azon a felejthetetlen novemberi reggelen, amikor hadseregünk ledöntötte Salgótarján fölött Trianon gyalázatos határkővét, mi diákok bontottuk ki legelsőnek felvidéki testvéreink között a nemzet ősi zászlaját.

A Karancs és Sátoros büszke völgyei alatt végig a szűk völgyön ezer, és ezer ember szorongott. A Teremtő szürke, piszkos felhőfüggönyöket vont az azurkék ég alá. Amikor azonban az igazság egy újabb hazugságot semmisített meg, s leomlott a régi határ, szétfoszottak a komor fellegek, kisütött a Nap, százan és százan rohanták meg a felszabadult füleki országot. Amerre a szem ellátott mindenütt könnyező emberek, daloló ifjak és cserkészek meneteltek Fülek felé. Mi is egynéhányan hazaszeretettől és lelkesedéstől fűtve, rőtűk az utat. Örömmünk azonban csak akkor lett teljes, amikor a feketélő, hőmpolygó tömeg közül gimnáziumunk zászlaját láttuk kimagaslani. Rőtűn köréje sereglettünk tizenegyen, s vig, hazafias dalokat énekelve indulunk utána. Elfelejtettünk mindent, az ut láradalmait, az éhséget, az iskolai gondokat, csak a jelenre gondoltunk, a felszabadított felvidékre, az ujjongó emberekre, és a piros fehér zöld színre, ami most elindult győzelmi útjára.

Az ezekben a pillanatokban felszabaduló magyar testvéreink könnyes arcával, mámoros, boldog lelkesedéssel köszöntötték a mi kis zászlónkat, elhalmozva minket virággal, szegfűvel, rózsával, mi pedig „éljen a felvidék!”, „Horthy” kiáltásokkal üdvözöltük őket. A vidék szépsége és bája különben annyira lekötötte figyelmünket, hogy észre sem vettük a

távol kódéből egyszerre csak kiemelkedő romokat. Ime eltűnt a messzeség Somoskő és Fülek között. A mindössze pár kilométeres távolságot a cseh nérmuralom megközelíthetetlen távolságra növelte. S mi már a vár alatt bandukoltunk. Amikor a falubeliek üdvívalgásai közepette a főterre értünk, fölzendült ajkunkról a legsebb diáknóta:

„Szivünkben három szó van
Csak az, hogy nem nem soha!”

Boldog örömmel döbbsentünk reá, hogy mi vonultunk ide be legelsőnek, hisz a katonaság még messze volt.

A fülekiek megrohmozták kérdéseikkel, s mi alig győztünk felelni. Az egyik öreg bácsi a közelünkben boldogan felsóhajtott. „Istenem! husz év óta most látok először magyar fiukat”. A harangok hirtelen megkondultak hirdelve, hogy a honvédek elérték a várost.

Gimnáziumunk nyolcadikos növendékei Losoncon.

Még alig mult el november 10-e, Losonc város visszatérésének napja, amikor nov. 14-én a gimnázium VIII. o. nak 23 leány- és fiu tanuló Pénzes Zoltán osztályfőnök, Molnár László tanár és Mácsai Imre hitnár vezetésével felkelesték az ottani intézet utolsó osztályát járó diákjait. A virággal és zászlókkal feldisített autókban a város elején kiszállva vig énekszóval vonultunk a gimnáziumhoz, ahol aznap kezdődött a tanítás. Amíg a nagy rajztermet átalakították, az egyik teremben ismerkedés volt. Hatalmas éljenzés és tapsvihár között mentünk be a terembe, ahol az egész ifjuság összegyűlt. A Hiszekegy elimádkozása után Pénzes Zoltán osztályfőnök köszöntötte meg a meghatódt, meleg szavakkal a husz éves rabsgal után az édes anyaországhoz visszatért iskola vezetőit és ifjuságát. Sok szembe könnyet csalt a közvetlen hangú beszéd. Molnár László osztályfőnök nevében köszöntötte meg diáktestvéreink hűség kitartását az ősi rögökhöz, hogy férfias bátorsággal és magyar ifjakhoz méltó módon viselték sanyaru sorsukat. Átadva a zászlót, kérte őket, őrizzék meg azt a szent jelvényt, melynek rudjára 22 salgótarjáni diák nevével együtt odaszegezték utolsó lehetőséig az Istenért és hazáért lángoló szivüket is. Szabó György adta át ezután ünnepélyes szavak között a losonciak Segítő Egyesületének a 15 Eckhard-féle magyar történelmet. Rámutatott arra, mily fontos az ottaniak számára a két évtizedes hazugságok óta most megtudni az igazat és megismerni a magyar nemzet történetét. A losonci nyolcadikosok nevében Danyi Dezső önképzőkör elnök köszöntötte meg a zászlót, kiemelve, hogy ők tudatában vannak annak, milyen kötelességet ró rájuk a szent ereklye. Ifj. Mihályi Bálint egyetemi hallgató üdvözölte rövid, de mélyértelmű pár szóval a salgótarjániakat, akik minden akadályt leküzdve, elsőnek jöttek baráti ölelésre. Mihályi Bálint tanár a Segítő

Ami ezután következett, azt toll le nem tudja írni, azt csak nézni lehetett és ujjongani, éljenezni. A főtéri ünnepség keretében rengeteg szónok szólalt föl, üdvözölve a honvédeket. Mi szavalókórusszerűen adtuk az ütemet, amelyet a nép is átvett. Lelkesen éltették a Kormányzót, a Kormányt, a felvidék vezéreit. Kicsi zászlónkra nézve dübörögtük:

Piros, fehér, zöld,
Fülek magyar föld.

Az ünnepség után a szétoszló, hazafias dalokat éneklő tömegre ráköszöntött az est. De ezen az estén mindenki kint volt, mert ez volt az első magyar csillagos este. A feketeségből egyszerre ragyogó fényességben előtűnt a híres füleki vár. Szemképrázatot látvány volt. Ezer és ezer lámpa fénye ragyogta be az ősi romokat. Ekkor úgy rémlett mindnyájunknak, mintha feltűnnék a vár ormán egy talpig fegyveres alak és utána mind többen és többen hős vitézek, mintha végig álltak volna az ormokon kezükkel, fegyvereikkel integetve felénk s egyszerre kiáltották volna: „Isten hozott, Testvérek!”

7 óra felé teherautóra ültünk és még utközben is sokáig láttuk a várat. Már egészen Salgótarján előtt robogott az autó, de az ég Losonc irányában még mindig vörösen izzott. S mi 11-en néma megilletődéssel emeltük szemünket a csillagos ég felé: „Oh Istenem, csak hogy ezt is megérthettük!”
Chmely Ödön
gimn. VII. o. t.

Egyesület nevében átvette a könyveket, majd Martinkó Máttyás tanár mondott magasszárnyalású beszédet az ifjusághoz. Végigvezettek a történelem hosszú századain, dicsőítve a magyar vitézséget, tettrekészséget, a piros-fehér-zöld zászló diadalát. Ünnepély után a salgótarjáni lányok az osztályfőnök kedves feleségével, a fiuk a fiukkal indultak a szép város megtekintésére. Láttuk a gimnázium előtti téren a Kármán emlékművet, a Petőfi emléktáblát és Kármán szülőházát. A város a cseh garázdálkodás rémes pusztításait tükrözte vissza. A ligetben megnéztük az ifjuság által ledöntött „csehszlovák hősi emlékművet” és a fürdőt. A délután a két gimnázium ifjusága együtt töltötte. Hol itt, hol ott tünt fel egy-egy kis társaság. Ót óraker rövid ünnepség keretében áldoztunk Kármán József emlékének, majd a két iskola elhelyezte koszoruját. A hátralevő időt a cserkészszertanban töltöttük el énekléssel. Egymást váltották fel a bus és vidám pattogó magyar dalok. Az idő gyorsan haladt. Hat óraker Pénzes Zoltán osztályfőnök megegyszer megköszönve a kedves fogadtatást és vendéglátást, meghívta hozzánk a losonci diákokat. Nagy éljenzéssel fogadta mindenki az indítványt, hogy érettségi bálunkat együtt fogjuk tartani. Nehéz és fájo bucsuzás után a lányok és fiuk sorsfala közt gördült ki autónk. Füleken megilletődve gyönyörködöttünk a kivilágított várban. Szivünkben soha el nem muló emlékezetes nap emlékeivel tértünk haza, hálát adva Mindenhatónak, hogy ezt is megérthettük.

Molnár László
VIII. o. t.

A rádiószerepén várva új dicsősége megjelent és mindenkit meggörözt, hogy a Standard Super Super a rádiók rádiója, technikai újításai egyedülállóak. Főbb előnyei: Automatikus hangolás, nyomógombbal tetszés szerinti kiválasztható állomásokra. Standard szab. készülettel rövid hullámkör lendkeresés villámhangolás teljes létező kiigénylhető.

Pénz

Áll a házhoz, ha idejében beszerzi államsorsjegyét!
A pénzzel együtt nyugalom és boldogság költözik otthonába

A M. Kir. Allamsorsjáték

40.000.- ar. P-ös

lőnyereményének,
összesen 18 729 kisebb-nagyobb nyeremény húzása
december 7-én

Egész sorsjegy 3. P. Fél 1.50 P.

A törvényhozás és a történelmi nagy események.

Aki nyomon tudja követni az események gyors ütemét s aki tárgyilagos tud maradni ítéleteiben, annak el kell ismernie, hogy a munka, ami most folyt le a parlamentben, olyan emelkedett, olyan magasra s nem félünk kimondani a szót — olyan egységes, ami szinte túlszárnyalta várakozásainkat. Az utóbbi napokban kifejeződött bennünk a meggyőződés, hogy valami lényeges, nagy változásnak kell végbemennie nálunk, hogy a lélek se maradjon alul s hasonló szárnyalásban nyilatkozzék meg, mint ma-duk a történelmi csodás események.

Mintha az a hangulat, amit a Felvidék visszacsatolása ébresztett a magyar lelkekben érthetően meg tudta mozgátni visszacsatolt városaink minden élő magyarját, még pedig annyira, hogy a mi nagy barátunk és vendégünk: Rothermere Lord éppen a kassai események hatása alatt volt kénytelen kijelenteni, hogy eddig is tudta, hogy a magyaroknak igazuk van, de látva magát a felszabadulást, még jobban érzi és tudja, hogy milyen igazságtalanság volt az, hogy ilyen kézfelfogható igazságnak két évtizedig kellett várnia az igazságszolgáltatásra. Ez a tudatom, mondja a lord, csak arra sarkal, hogy meg ne álljunk a munkában, míg azt teljes eredménnyel be nem fejezzük.

S az egész törvényhozásunk is ennek a felemelkedett hangulatnak a hatása alá került, amely teljesen illik a nagy történelmi eseményekhez s a vértőlküli nagy győzelemhez, ami szinte újból igazolása a magyar álláspontnak, amely lántoríthatatlanul tudott binni a maga igazában.

Ennek a belső hitnek a tüze fűtötte át az egész országgyűlést, lehetővé téve hogy ez szombat délelőtt kezdje meg a tárgyalását ama javaslatoknak, amelyek hivatottak a visszacsatolással járó egyéb teendőkről intézkedni s azt a lehetőséget munkálva, hogy a visszacsatolás minél gyorsabban és minél kisebb zökkenők nélkül kapcsolja bele az elcsatolt területeket az anyaország életébe és gazdasági vérkeringésébe.

S amit délelőtt kezdett a parlament, azt már 6 órára, harmadszori olvasásban el is fogadhatta, hogy még aznap este 6 órára minden javaslat a felsőház elé kerülhessen. S a szónokok? Valóban, mintha valóságos istentiszteletté magasztosult volna ez a törvényhozói munka, mikor az országgyűlés általános figyelmébe között hallgatta az ősz és nagytekintélyű, külügyminiszter fejtegetését, ismertette azt a munkát, amit a magyar kormány fejének s a megbízott delegátusoknak és az egész külügyminisztériumnak teljesíteni kellett, hogy a mai állapotot elérhessük Magyarország nagy barátaink és a támogató Lengyelországnak a munkálkodása hajótörést ne szenvedjen s hogy ezen az ülésen már a magyar külügyminiszter az Isten áldását kérhesse a területekben és lélekekben egyaránt megnagyobbított Magyarországra.

A Felsőházban ugyanaznap az ország hercegprímása meggyőződés szent áhitatával mondta:

Az elmúlt napokban maga az Isten szólt bele a nemzet életébe. Beleszólt, hogy érvényt szerezzen annak az igazságnak, amit a maga ujjaival rajzolt bele a Kárpátok medencéjébe, azt akarván, hogy a magyarság telepedjék meg ezen a ponton a Nyugat és a keresztény gondolat őrzőjeként végezze itt nagy történelmi hivatását.

S a bécsi döntésnek s így az egész visszacsatolásnak különösen nagy jelentőséget ad az a módszer, amellyel megoldották, ezáltal először, védekezve a háboru ellen, magával a békével, igazolván azt a felfogást, hogy nincs olyan nehéz kérdés, amit békés és jóakaratu tárgyalásokkal ne lehetne megoldani. Ez ezáltal be is igazolódott s reméljük, hogy a magyar ügy alkalmat ad az egész világnak, hogy példával szolgálhasson a jövőben felmerülő nehéz kérdések békés uton való megoldásához és minden ellentét kiegyenlítéséhez.

Szimfonia.

Együtt szaladtuk át a Tavaszt,
Együtt értünk a csoda Nyárba,
Sokáig időzzünk itt Édes,
Hogy egy perc se vesszen kárba!

Együtt jutunk el majd az őszbe,
De jaj... jön még a tél is,
Szivem ne hagyj el előbb,
Mert utánad halok én is!

Visnovszky László.

Hírek és különfélek

Halálozás. Kleibán Iona folyó évi október hó 31-én este 8 órakor váratlanul elhunyt. Temetése nov. 6 án d.u. volt Budapesten a X. ker. új köztemetőben.

A Szent Erzsébet Róm. Kat. Nőegylet ezúton is értesíti k. tagjait és a többi kat. hivatelt, hogy védasszonyának, Szent Erzsébetnek emlékére ünnepélyes zenés mise lesz a déli plébánia templomban vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel. A misén az acélgyári zenekar fog játszani. Ugyancsak 20-án, délután 3 órakor a Kat. Kőr nagyteremében a Szent Erzsébet Nőegylet 226 szegény részére 1000 pengő értékben ruhaneműt oszt ki, kisebb ünnepség keretében. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

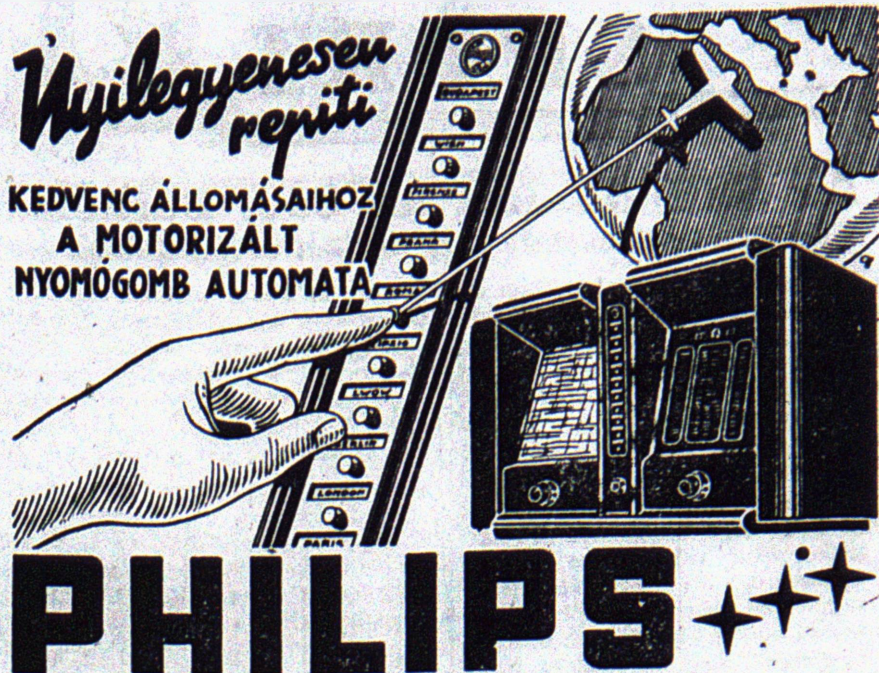
A Salgótarjáni Balasa Társaság mint az elmúlt esztendőben, úgy ezidén is megrendezi reprezentatív kiállítását. Ugyanakkor egy magas „Felvidéki est” megrendezésére is készül, melyre felvidéki írókat és művészeket szándékozik meghívni. A kiállítást és a felvidéki estet előreláthatólag december 7—10-ére tervezi s az előkészítő munka máris nagyban folyik.

Hol a boldogság mostanában? Ott ahol a pénz és vagyon van! Nagy vagyonhoz juthat könnyűszerrel, ha résztvesz a M. Kir. Allamsorsjáték lelkőzelebbi dec. 7-i húzásán, ahol ki-sorsolásra kerül lőnyereményként 40.000 P és még sok kisebb-nagyobb nyeremény.

Kulturstély. A Zagyvapálfalvai Evangélikus Nőegylet 1938. november 19-én este 8 órai kezdettel a bányakaszinó szíveségéből átengedett nagyteremben táncra kapcsolatos műsoros kulturstélyt rendez. Műsor után tánc reggel 4 óráig, a Dombóváry zenekar kíséretével. Beléptdíjak: Fentartott hely 120 P., I. hely 1 P., II. hely 70 fill., III. hely 50 fillér. Felülfizetéseket hirlapilag nyugtázzunk, köszönettel fogadjunk. Villamosjárat este 8 órakor Salgótarjánból, este fél 8 órakor kotházról.

A Salgótarjáni Frontharcos Főcsoport f. hó 28 én gyönyörű országzászlót visz Losoncra, ahol azt ünnepélyesen fogadják és szép program kíséretében fogják felavatni. — Ugyanakkor a volt losonci 25-ös hadviseltek Salgótarjánban lakó tagjai egy díszes zászlót visznek a losonci öreg laktanyára. Utazni még mindig csak engedéllyel lehet, ezért ajánlatos ezeknek előzetes beszerzése.

Befejeződött a „Magyar a magyarért” gyűjtési akció. A város társadalmi vállalatokkal együtt 21.000 P gyűjtött a lőnpáné irányításával megindult akció folyamán. Előzőleg a Nőegyletek által spontán lefolytatott gyűjtés 3200 pengő készpénzt és 450 pengő értékű élelmiszert eredményezett, melyeknek felhasználására vármegyénk főispánjának neje utján fogunk rendelkezést kapni.

A Somoskői Bazaltbánya visszatért az anyaországához.

Ünnepet ült f. hó 10-én a Somoskői Bazaltbánya R. T. vezetősége és egész munkássága. A somoskőújfalui bányairódatól két vonat futott ki a betört trianoni határon túl fekvő bányatelepre és a nemzeti színű zászlódiszbe öltözött vonatok büszkén szállították a bányatársulat vezérigazgatóságát és munkás testületét a bazaltbánya munkatelepre.

A felszabadulás felemelő ünnepségét a bányatelepi iskolás gyermekeknek és munkásságnak ajkain felhangzó Hymnusz és Magyar Hiszekegy vezette be. Metzler Jenő vezérigazgató, a bányatársulat alelnöke méltatta a nap fontosságát és vállalat erőfeszítéseit, melyeket a magyar hazafias szelleműl áthatott munkásság érdekében mindenkor megtenni igyekezett. Rendkívül felemelő és megnyerő hatást tett az ünnepségen: Bozent József, Schmiéd István Gál József és Szepesi Vilmos kővágó munkások és felügyelők felszólalása, mert beszédeikből kiértelt a hazafias magyar nemzeti szel-

lemű nyugodt felfogás és a vallásos meggyőződés.

Jelen voltak az ünnepségen; a bányatársulat vezérigazgatósága és egész tisztikara, a járási főszolgabíró, a községi előjáróság, a szomszédos Salgótarján város, stb. kiküldöttei és nagyszámú megbízottvendégsereg.

A körültekintő és jelentőségben nagy fontosságú ünnepséget Kelemen István főmérnök irányította, a kinek szerény, de rendkívüli agilis egyénisége messze vidéken közismert. Emelt ennek a felejtethetlen hazafias ünnepségnek fényét és értékét az a nagy történelmi esemény is hogy éppen ezen a napon vonultak be honvédeink a közeli, felszabadult Losonc városába. — Ez a hangulat urrá lett minden jelenlevőn akik boldog testvéri érzésben töltötték el néhány órát a kies fekvésű somoskői vár tövében fekvő bányatelepen.

Egy arany vitézségi érmes pécsi 52-es altiszt.

Az osztrák-magyar balkáni haderők 1914. évi őszi támadó hadjárata folyamán nov. 16—30 között vívták a Kolubara—Ljig menti csatát, melyben a macskul védekező szerbek nehéz és veszteségteljes harcok után az egész vonalon 15—20 km.-re visszaszorítottak.

Különösen heves küzdelem fejlődött ki nov. 23-án az osztrák—magyar 5. hadsereg déli szárnyán, ahol a XIII. hadtest és a 36. gy. ho. kötelékében a vitéz pécsi 52-es bakák támadtak és a nap folyamán számos hőstettel öregbítették a magyar hadidicsőséget.

Különösen kivált a sok derék 52-es közül is Hock András őrmester, ki már az előző napok egyikén szakasza élén öntevékenyen megrohant és elfoglalt egy keményen védett szerb állásrészt, másikk pedig önként jelentkezvén az ellenség feiderítésére járőrbe, meglepően meg támadott és megszalasztott egy ellenséges szakaszt, kiszabadítván egy súlyos sebesüléssel fogásába esett osztrák századost is.

Hock őrmester támadó százada a meredek hegyháton jól fedezett szerbek gyilkos tüzeiben megakadt és nyilvánvalóvá lett, hogy arcbani támadás nem vezethet sikerre. Ekkor Hock önként aianlkozott, hogy egy vízmosáson előre kuszva oldaba támadja a szerb állás egy részét. Sikerült is szakasza élén ellenséget 50 lépésnyire észrevétlenül megközelítenie. A vízmosásban részben még csak közeledő embereit jóval megelőzve s nem törődve az ellenséges tüzeléssel sem, pisztollyal a kezében az ellenségre rontott és megadásra szölyította fel. Merész fellépése olyan rémületet keltett, hogy 30 szerb megadta magát.

Hock őrmester ezután megszállotta az elfoglalt állásrészt s így az ellenség közé ékelődve és a csatlakozó részeket tűz alá véve lehetővé tette, hogy százada támadását csekély veszteséggel győzelmesen fejezhesse be.

Hőstetteinek jutalma az arany vitézségi érme lett.

Könyv és babagyűjtés a felvidéki magyarok részére. A Mansz salgótarjáni osztálya elhatározta, hogy a felvidéki magyarok karácsonyi szeretet csomagjai mellé könyv és babaajándékot is juttat a szegény kis magyarok számára. E végből kérelemmel fordul a város közönségéhez, hogy mindenki, akinek meg felelő tudományos, szépirodalmi, elbeszélő és mesés könyvei vannak, vagy babákat tud készíteni, ne vonja meg testvéri támogatását ettől a nagy akciótól sem. Nélkülözhető könyveket és babákat elismervény mellett hálás köszönettel átvesz minden kgeden, szerdán és csütörtökön a „Mansz” egészségház otthonában délután 4—6 óra között a Mansz salgótarjáni osztálya.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb téztartarecepteket megkapja, ha még ma kéri a **Dr. Oetker-léle világhírű főnyelű receptkötetét**, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: DR. OETKER A Budapest, VIII., Conti-utca 25.

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

November hó 19-én, 20-án és 21-én
SZIVEK CSALOGANYA

November hó 22-én kedden este
Broadway Melody 1938.

November hó 23-án és 24-én
A KÉT ARCÚ EMBER
HARRY PIEL főszereplésével.

SPORT

Az SSE III. lett az őszi bajnok az ÉLASz II. osztály salgótarjáni csoportjában.

Már csak két november 6-ról elmaradt mérkőzés és az utolsó forduló van hátra. A SSE III. lejátszotta összes mérkőzését, a Rózsaszentmártonban elért 6:0-as és a NOSE elleni 5:1-es győzelme után pontvesztesség nélkül és nagyszerű gólaránnyal első helyezésként fejezte be az őszi idényt.

Csodálatos teljesítményt vitt végbe a csupa fiatal legényekből álló salgótarjáni gárda. Mind a 11 játékos kiegészítője egymásnak, jól összedolgozott és még nagy reményekre jogosult együttes benyomását keltik. Midőn a SSE III. sikeréről szólunk, meg kell említenünk Viroztsák Lajos nevét, mert a volt ÉLASz válogatott játékos toborozta össze az akkor még ifjúsági csapatot és azóta, 4 év elteltével, nehéz harcokban megedződtően bajnokcsapat lett a SSE III.

November 6-án csak a SSE III—NOSE (5:1) és az RBSE—BSE II (1:0) mérkőzést bonyolították le Salgótarjánban, illetve Baglyasalján. Az SBTC pályát lefoglalta a katonaság, így az SBTC III—SFC II mérkőzést el kellett halasztani. Elmaradt a Mátranovákra kitűzött MLK—PBÜSE II találkozó is. Az egyesbíró 13-ra tűzte ki az elmaradt mérkőzések új időpontját.

A Ferencváros—SSE NB mérkőzés megelőző I. osztályú meccs előtt rendezték a SSE III—NOSE találkozót. Markovics játékvázát szipelére kezdődött a játék. A vendégek elég jól feltalálják magukat, a hazaiak elbizakodottan játszanak. Váltakozó támadások után csakhamar vezetéshez jut a tarjáni legénység. A 36. percben egyik salgótarjáni hávéd kézzel akadályozza a bőrgólbajutását. A megítelt büntetőrugást Frigyesi behelyezi 1:1. A nagybátányi együttes az elsőfélidőben még egyenrangú ellenfélnek bizonyult, színet után azonban összeroppant, meg kellett hajolnia a derék seseisták technikai felsőbbrendűségére. Két gólt Svábcszky szerzett, a többi dugón Molnár.

Paczolay és Vincze osztozott. A SSE III csatárai szép támadásokkal és remek befejezésekkel kitétek magukért. Jó volt a fedezetsor is, a közvetlen védelemből Frankót kell kiemelni. A vesztes csapatból az öt gól ellenére Lengyel kapus, Kovács, Lukács és a két Kövesdi tűnt ki.

A bajnoki tabella:

1. SSE III	8	8	—	29:8	16	(—)
2. PBÜSE II	6	5	—	19:13	10	(2)
3. SBTC III	6	4	—	22:12	8	(4)
4. NOSE	7	3	2	16:17	8	(6)
5. BSE II	7	3	—	17:11	6	(8)
6. SFC II	6	2	—	16:16	4	(8)
7. MLK	6	1	1	11:23	3	(9)
8. KBSE	7	1	1	5:16	3	(11)
9. RBSE	7	1	—	3:21	2	(12)

Hátralévő mérkőzések: (előlálló a pályaválasztók). Nov 13 SBTC III—SFC II MLK—PBÜSE II. Nov. 20-án PBÜSE II—SBTC III, NOSE—BSE II, SFC II—KBSE, RBSE—MLK.

A mesterlövők élcsoportjában a SSE III gólszákjai foglalják el a legelőkelőbb helyeket. A dugóelőlista állása: 9 dugós Molnár SSE III, 8 dugós Vincze SSE III, 7 dugós Elmer NOSE, 6 dugós Szebehelyi BSE II, 5 d. Smeikó II. SBTC III, 4 d. Svábcszky és Paczolay SSE III, Lugosi BSE II, Gerencsi PBÜSE II, Kello IV és Szabó IV SFC II, Répás II MLK. 3 dugós Frigyesi NOSE, Szentkúti SBTC III, Szabó II SFC II, és Ujházi III NOSE.

Összesen 139 gólt rúgtak a salgótarjáni csoport bajnokságáért küzdő csapatok játékosai egymás ellen. A legeredményesebbek a SSE III csatárai voltak, mert 8 mérkőzésen összesen 29 dugóval terheltek meg ellenfeleik hálóját. Szintén a SSE III védelme bizonyult a legjobbnak, mert minimális 8 bekapott góllal uszta meg az őszi idényt az ÉLASz II. oszt. salgótarjáni csoport bajnokságáért folyó küzdelemben. **Lő. Ml.**

Emlékezzünk!

A világháború alatt valamennyi november negyedik hete nagyon mozgalmas és egyben fegyvereinkre szerencsés is volt.

1914. november vége felé fejeződött be a győzelmes Krakko Czensztochowai csata és ekkor született meg az elhatározás a limanowai csata megvívására. Ugyancsak ezzel párhuzamosan nov. 20 és 28 között történt a legnagyobb orosz betörés Magyarországra, de ez Homonnánál gyorsan sralmas véget ért. Ugyanezkor nehéz harcok folytak Szerbiában is, ahol Potiorek tábornagy seregei a Kolubara és a Ljig mentén vívott csatában megverték a szerb hadakat.

1915. novemberében ebben a hétben a balkáni hadszíntéren alkalmazott csapatunk Szerbia leigázása során eljutottak a Rigómező küszöbére.

1916 novemberében végezték el világhírű műszaki csapatunk folyamatosan határozó támogatásával Sztovnál a központi hatalmak Duna-hadseregének áthajózását a Dunán bolgár földről román földre, majd ott hatalmas hidat vertek. Ugyanezkor megindult Orsova felől magyar csapatoknak az a szép hadművelete, amely egy román hadosztály elfogásával fejeződött be. Az események főmegéből csak igen kevés esetet sorolhatunk fel:

A Krakko Czensztochowai csatában 1914. nov. 20-án a székesfehérvári 69-esek I. és IV. zászlóalja válságos helyzetbe került. Az orosz tulerő betört vonalaikba. A legénység jelentékeny hányada meghátrált. Az állásban maradtak azonban tisztjeik példaadásán felbuzdulva, véres kizütsében kényszerítették az oroszokat az állás elhagyására, 70 bajtársukat kiszabadították az oroszok fogatából és sok oroszot elfogtak. A harcban különösen kitűnt

vitéségével három zászlós: Csik László, Fűvész János, Vattay Dénes. Mindhármán megkapták az arany vitézségi érmet.

November 22-én a brassói 2 gyalogezred vitézkedett, amikor az ellenségnek megerősített állásait kétszer is megrohanta. A második roham meghozta a győzelmet. Ez nem volt olcsó: 500 vitézünk életébe került.

Ezen a napon a kaposvári 44-esek IV. zászlóalja sötétben ütközött oroszokba. Azonban nemforduló az ellenség erejével, szuronyal nekiment. Az oroszok megszaladtak, de 150 emberüket a somogyi bakák elfogták.

Nov. 23-án a miskolci 10-es honvédek egyik zászlóaljának sikeres rohama szerzett 300 foglyot és 2 géppuskát.

Ezen a napon a beszercebényai 16. honvéd gy. ezred utászotága, mint utolsó tartalék, a támadó oroszokat ellentámadással visszavonulásra bírta. Az utászok parancsnoka Sásky őrmester, ezzel érdemelte ki az arany vitézségi érmet.

Kimagasló hősiességgel verekedett a szatmári 12. honvéd ezred is. Eléggé bizonyítja ezt, hogy 1400 harcosából csak 300 maradt meg.

November 24-ről meg kell említeni Gubics Györgynek, a győri 19-esek tizedesének hőstettét. Az oroszok betörték az állásba, de Gubics összeszedett 300 embert, ellentámadást intézett, kiverte az oroszokat, sőt még 58 orosz foglyot is ejtett. Ő maga súlyos sebet kapott és később karját le is vágta. Bőségesen kiérdemelte az arany vitézségi érmet.

November 25-én a székesfehérvári 69-eseknél egyéb erő híján a mozgókonyhák kocsi és szakácsai fogtak puskát a kezükbe, hogy az ezred segélyhelyéig behatolt oroszokat visszaverjék. Markóczy főhadnagy vezénylete alatt vállalkozókat siker koronázta. Kiszabadították foglyos esett bajtársait. Az oroszok megüta-

Telefonszám: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT Telefonszám: 46.
mint ÉLASz. Mátravidéki III. osztály
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helység: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Köszli: TÁBORI GYULA 14444r.

Egyesbírói határozatok.

Meghosszított 1938 november 15-én.

Egyesbíró a JT véleményének meghallgatása után ETK-t és JTC-t a JTC—ETK mérkőzés bíródíjának megfizetési kötelezettsége alól felment.

A SISE—JTC mérkőzés két pontját gólarány nélkül SISE javára igazolja JTC meg nem jelenése miatt. JTC-t mérkőzésről való háromszori elmaradása miatt a további bajnoki mérkőzésekből kizárja és bánatpénz-leletjét SISE részére kárleltetés címén átutalja.

Gecse József KSE játékos büntetését a kiállításal kiöltöttnek veszi.

Mérkőzések igazolása:

SAC—KSE 2:0, MLK—KAC 5:1, MTE—VAC 2:1.
SISE nek az ETK-SISE mérkőzés ügyében utólag előterjesztett kérése tel-

jesítésére a szabályzat nem ad módot.

Az őszi szezon bezárattott, a hátralévő mérkőzések, valamint a tavaszi sorolás tárgyában a tavasszal történik intézkedés.

Az őszi mérkőzések eredménytáblázata:

1. SAC	8	6	—	2	34:10	12
2. SISE	8	6	—	2	16:8	12
3. MTE	7	5	—	2	7:9	10
4. ETK	6	4	—	2	8:4	8
5. MLK	8	4	—	4	18:12	8
6. VAC	7	3	1	3	27:8	7
7. KSE	8	3	—	5	11:17	6
8. KAC	8	1	—	7	8:50	2
9. JTC	v i s s z a l é p e t t					

Az egyesbírói teendők intézése Tábori Gyula SSCs főtitkár urnak átadatott.
Környei h. egyesbíró.

modtak, de 100 nál több emberük esett el a vad kizütsében.

A Kárpátok déli lejtőjén és lábánál és Homonna körül vívott 1914. évi novemberi harcokban majdnem kizárólag magyar csapatok szerepeltek.

Nov. 21-én a 12. huszárezred Cirokaófalunál csak akkor adta fel állásait, mikor az oroszok bekerítették. Az ezred elvesztette létszáma felét. Sokan fogságba estek. Az oroszok csűrökbe zárták le foglyaikat. Az egyik csűrben volt elzárva Laczai és Helmecci szakaszvezető. Alkalmatlanban az orosz foglyort megrohanták, leteperték, fegyverét magukhoz vették, azután kirovta lefegyverezték a kívül álló őrt is. Majd kiszabadították a szomszédos csűrbe zárt huszárokat és szerencsésen átvágták magukat ezredükhöz.

Nov. 22-én hasonló hőstettet vittek véghez a szegedi 46-osok. Három századukat, három Orosz zászlóalj bekerítette és elfogta. Köztük Szeles Ferenc szakaszvezető is. Szelesnek azonban sikerült megszöknie néhány bajtársával együtt. Fegyvereket szereztek, majd hibetetlen vakmerőséggel ellentámadásba fogtak. Szeles ezt oly ügyesen vezette, hogy kiszabadította a három századot és még 200 orosz foglyul is ejtett. Megkapta az arany vitézségi érmet.

Nov. 24-én Takcsánynál a kolozsvári 21-es honvédek több századát fogták körül oroszok. Abrudán György őrmester a marosvásárhelyi 22-es honvéd által intézett ellentámadás során 400 honvédet mentett meg az elfogatástól. Ki is érdemelte az arany vitézségi érmet. Maguk a 22-es honvédek elfoglalták Takcsányt és 2000 foglyot ejtettek. Az oroszok ezután gyorsan kitarakodtak az országból.

1914. novemberi Kolubara-Ljig menti csatában két magyar tiszt szerezte meg a Mária Terézia rend lovagkeresztjét.

Az egyik volt Glogovac Gojkomir a 2. boszniai-hercegovinai gyalog ezred egyik géppuskás osztágnak parancsnoka November 26-án történt, hogy az ellentámadást intéző szerbek áttörték az ezred állásait. Glogovac azonban oly ügyesen alkalmazta géppuskáit, hogy a betört szerbeket megsemmisítette és ezzel egész ezredét megmentette.

A másik volt Lukacsi Géza ezredes, aki nov. 25-én az I. hegyi dandárt 14 óras részben éjjeli menettel egy szerb hadosztály hátába vetette, azt megtámadta és gyors visszavonulásra bírta.

1915. A balkáni hadszíntéren nov. 22-én az egrí 60. ezred II. zlj-a és a kaszai 15. vadászzászlóal az Ibar mellett fekvő Socanicánál szuronyrohammal vették be a szerb utóvéd állását, 200 szerbet elfogtak, 6 ágyut és 4 géppuskát zsákmányoltak.

1916. A Románia ellen vívott háborúban nov. 23-án Szívó huszárezrednek tulnyomórésben magyar zászlóaljakból álló hadcsoportja Orsova felől támadásba ment át, nov. 25-én megszállta Turnu Severint, ahol 1.200 foglyot ejtett és 3 ágyut, 4 gőzöst, 69 uszályt, 800 megvakolt szekeret zsákmányolt, majd üldözőbe vette a vele szemben állt román hadosztályt, azt dec. 5-én a Duna-Ölt szögletében utólérté, megverte, mire a román hadosztály (8.000 ember, 26 ágyu) másnap letette a fegyvert.

683/1938 vht. szám.

Ujabb árverési hirdetés.

Dr. Tibor Sándor és dr. Tibor Endre ügyvéd által képviselt Goldmann József javára 400 P. tölke és járuléka erejéig az abaujszántói kir. járásbíróság 1938. évi 1166/6 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1938. évi július hó 25-én lefoglalt 2180 P. becserítéki ingóságokra a tarjáni kir. járásbíróóság 3778/1938 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, Karácsonykor a Völgyő pusztán leendő megtartására határidővel 1938. évi november hó 22. napjának d. u. 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bura, roza, löhere, egyéb ingóságokat a legelőbbt igérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsérrel adja — de a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabbban nem elfogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kiküldési ára egyezer pengőnél felül van az 5610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverhetnek, akik a kiküldési ár egytized részét, bánatpénzül leteszik.

Salgótarján 1938. évi október hó 31-én.

Török Gyula
Kör. főbírói végrehajtó